

20 Iunie 2011, nr. 487

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la poliție – art.12, 13; Legea taxei de stat – art.2, 3, 4; ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 1262 din 27 Mai 2011)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la poliție – art.12, 13; Legea taxei de stat – art.2, 3, 4; ș.a.).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** de lege supus expertizei este aducerea în concordanță a prevederilor legislației conexe cu Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova, nr. 200 din 16.07.2010.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă** Termenul de cooperare cu societatea civilă a fost respectat, proiectul fiind plasat pe site-ul Parlamentului și nefiind încă supus dezbaterilor în plenul legislativului.

- 6. Suficiența argumentării.** Autorul argumentează necesitatea promovării proiectului de lege, prin trimitere la prevederile art. 91 din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16.07.2010, în conformitate cu care, Guvernul în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a respectivei Legi va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea în concordanță a legislației în vigoare.

În acest context, trebuie să remarcăm un moment confuz și neclar. Conform notei informative, adoptarea proiectului va genera modificări în legislația în vigoare numai în limita implementării Legii nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. Dacă e să analizăm proiectul de lege în cauză, observăm că cele mai multe modificări țin de substituirea sintagmei "cetățeni străini și apatrizi" cu cuvântul "străini", așa cum este definit în Legea nr. 200 din 16 iulie 2010. Legislația RM conține numeroase referințe la sintagma "cetățeni străini și apatrizi", însă prin acest proiect se modifică doar prevederile a 8 acte legislative, ce au tangență cu regimul străinilor în RM. Mai mult ca atât, în asemenea situație, apare problema definiției termenilor juridici, deoarece în alte legi, spre exemplu în legea cetățeniei sînt definite

noțiunile de "cetățean străin" și de "apatrid".

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Proiectul legii și nota informativă nu conțin referințe nici la legislația comunitară nici la standarde internaționale relevante.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară. În acest sens notăm inexistența unei analize economico-financiare și respectiv nu cunoaștem dacă realizarea prevederilor proiectului de lege necesită sau nu cheltuieli. Autorul, însă, în nota informativă indică, că implementarea proiectului de lege nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare, realizarea acestora se va efectua din bugetul instituțiilor responsabile în limita resurselor disponibile.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt pe deplin în concordanță cu alte prevederi ale legislației. Astfel, prin modificarea parțială a prevederilor legislației conexe referitoare la noțiunile de «cetățeni străini și apatrizi» în legislație vor rămîne reglementate noțiuni diferite care vor putea genera interpretări subiective și prin urmare ar putea constitui izvor de corupție.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	art.IV, art.3	la alineatul (5) litera d), pozițiile: „CR – PERMIS DE ȘEDERE ВИД НА ЖИТЕЛЬСТВО PERMISSION FOR RESIDANCE; IR – PERMIS DE ȘEDERE PENTRU CETĂȚENII STRĂINI (provizoriu) RESIDENCE PERMIT FOR	Considerăm că odată cu modificarea pozițiilor din română și engleză, autorul trebuia să modifice și pozițiile din limba rusă.	Coruptibilitate Lacune de drept	Propunem să fie reformulate și pozițiile din limba rusă după cum urmează: .....ПОСТОЯННЫЙ ВИД НА ЖИТЕЛЬСТВО ВРЕМЕННЫЙ ВИД НА ЖИТЕЛЬСТВО (для иностранных граждан)

		FOREIGN CITIZENS (temporary); IC – PERMIS DE ȘEDERE PENTRU APATRIZI (provizoriu); STATELESS PERSONS RESIDENCE PERMIT (temporary); se substituie prin pozițiile: „CR – PERMIS DE ȘEDERE PERMANENTĂ PERMANENT RESIDENCE PERMIT; IR – PERMIS DE ȘEDERE PROVIZORIE (pentru străini) TEMPORARY RESIDENCE PERMIT (for foreigners); IC – PERMIS DE ȘEDERE PROVIZORIE (pentru apatrizi) TEMPORARY RESIDENCE PERMIT (for stateless persons);”;			ВРЕМЕННЫЙ ВИД НА ЖИТЕЛЬСТВО (для лиц без гражданства)....”
2	art.V	Capitolul III din Legea nr. 275-XIII din 10 noiembrie 1994 cu privire la statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.20, art. 234), cu modificările și completările ulterioare, se exclude.	Autorul se limitează doar la excluderea capitolului III din legea dată, însă nu ia în considerație necesitatea de a aduce în concordanță prevederile acestei legi cu prevederile Legii privind regimul străinilor în Republica Moldova nr.200 din 16.07.2010.	Coruptibilitate Lacune de drept	În acest sens este necesar ca în tot textul legii cuvintele „cetățenii străini” și „apatrizii” să fie substituite prin cuvântul „străinii”.

Concluzii

În rezultatul analizei proiectului de lege, menționăm că acesta este unul benefic și oportun pentru Republica Moldova, deoarece are menirea de a racorda prevederile legislației la Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16.07.2010. Ca obiecție generală, ce ar putea prezenta un pericol de coruptibilitate, remarcăm faptul, că Guvernul propune în acest proiect de lege operarea modificărilor doar în unele legi ce au tangență cu legea privind regimul străinilor, însă legislația RM conține numeroase referințe la sintagma "cetățeni străini și apatrizi", fapt ce implică și modificarea actelor legislative respective.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției